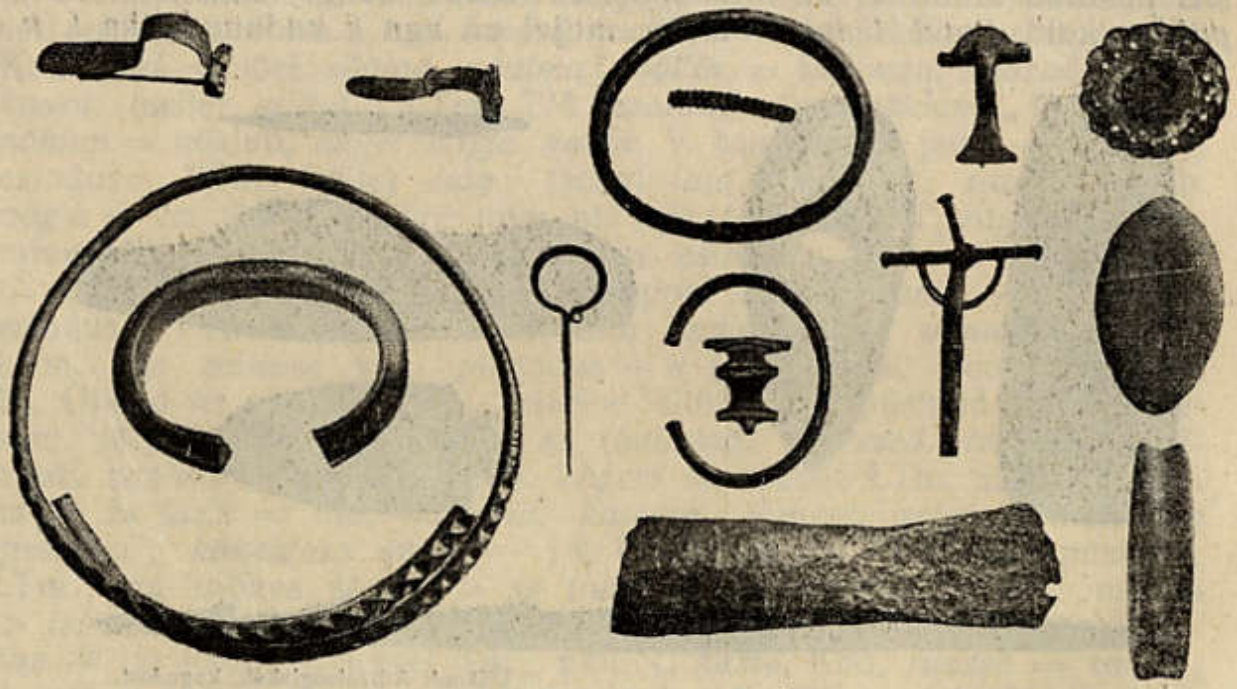
suruvad, TM *saan arvo*, R *survava* = suruvad. — 30. PTm² ala iseloomustab esimese silbi *õ* sõnus, kus mujal *o:* Ida-L. *õstab kõhe, kõlm kõrda, õdra õrass*, Kod. *õskan, õja*. — 31. Pikk *a* ja pikk *ä* on diftongunud PTm. põhjapools. osas: L *voatab, koarn, voavapuu* = haavap., *peale, reagime, eal* = hääl, *jaar* ehk *ear* = äär, Kod. *piä, siäsk: siäsed;* lõuna pool on aga *aa* ja *ää* püsinud (MM siiski *pial*). — 32. Pikk *üü* on muutunud *üi*-ks kas mõlemas või ainult tugevas astmes nii PTm. kui ka LTm. alal: L *küis: küüned*, A *küinäl*, Kod. *püidnud: püüdän, küit: küüdo*, TM *üibimä, müir: müiri*, P *püidmä, rüebätä*, R *üibunu*. — 33. Pikad *e, ö, o* on muutumata püsinud mõlemas astmes PTm¹ ja osalt ka PTm² alal *(reede, veereb, loom,*

Ülikooli Arheoloogiakab. kogudest.

32. joon. Vanema raua-aja muinasleide. Pahemal ülal on 2 niinim. silmsõlge, nende all kaelavõru ja selle sees käevõru (hõbedast, Nõo kih. Kardla leiust). keskel on nõel rõivaste kinnitamiseks ja 2 käevõru; alumise sees on niinim. oksastatud sõlg, ülemises — pronkstraadist spiraaltoruke, missuguseid kanti nöörile aetult kaelaehetena, koeti rõivaisse jne.; neist paremale on ülal niinim. „peakilpsõlg", selle all ambsõlg, selle kõrval aga ümmargune ketassõlg, värvilise emailiga ilustatud; paremal ääres on pikergune tulusekivi ja selle all nurgas samasugune kivi serviti — seda kivi tarvitati tulelöömiseks tulekivi vastu, enne kui tarvitusele tuli tuluseraud; keskel all on rauast putkkirves ehk kelt, mida tarvitati kõvera (adrakure-kujulise) varre otsas. Sõled, nõel ja 2 käevõru on pronksist.

vöödid); PTm² alal on paiguti pikad *e, ö, o* diftongunud: Kod. *liäme* = leeme, *siäned* = seened, *vüadilised* (*: vüü* = vöö), *luamad* = loomad; tugevas astmes on nimetatud pikad vokaalid muutunud vastavalt pikkadeks *i, ü, u*-ks ehk neile lähisteks vokaalideks: Kod. *liim* leem, *siini* = seeni, *vüü* = vöö, *luum* = loom, P *süümä* = sööma, TM *rõõg, põõl', vèèr* (*: veeren*), R *kõõk*. — 34. *i* ja *u* lõpulised diftongid on muutunud nõrgas astmes tervel Tm.: L, Ä *eenad* = heinad, L *lääla* = läila, MM *leeva* = leiva, Kod. *paese, säänas*, TM *taenass,*